

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515010684
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamko
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1515010684.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Šamka a sudcov JUDr. Tibora Kubíka a JUDr. Vladimíra Buchvalda, v trestnej veci obžalovaného H. L., pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo 08.10.2018 sp. zn. 7T/92/2015, na neverejnom zasadnutí konanom 14.marca 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z r u š u j e sa rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7T/92/2015 zo dňa 08.10.2018 v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec sa v r a c i a súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo 08.10.2018 sp. zn. 7T/92/2015 bol obžalovaný H. L. uznaný za vinným pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že dňa 01.10.2014 v čase asi o 10.10 hod. v L. na F. N. v odbočke na J. N. bol kontrolovaný ohľadom totožnosti ako spolujazdec vozidla taxislužby zn. Š. R., EČV: H. XXX M. hliadkou PZ, nakoľko bezprostredne predtým si niečo vymieňal s osobami stojacimi pri ceste, pri príchode hliadky PZ k vozidlu niečo schovával pod rohož pod svojimi nohami, pričom tento predmet - servítku si hliadka všimla vytŕčať spod rohože a obvinený sa vyjadril, že nevie, čo to je, resp. že to nie sú jeho drogy. Predmetná servítka obsahujúca 7 papierových skladačiek bola zaistená pri obhliadke miesta činu, pričom expertíznym skúmaním na KEÚ PZ Bratislava bolo zistené, že predložený svetlohnedý práškový materiál s hmotnosťou celkovo 739 mg obsahoval heroín s koncentráciou 6,4 % hmotnostných, čo predstavuje 47 mg absolútneho diacetylmorfínu a zodpovedá 7 obvykle jednorazovým dávkam drogy, pričom diacetylmorfín je v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do I. skupiny omamných látok.

Za uvedenú trestnú činnosť bol obžalovanej podľa § 171 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/, písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 4, § 42 ods. 1 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ T. zák. bol obžalovaný pre výkon uloženého trestu zaradená do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň bol zrušený trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 0T/114/2015 zo dňa 06.07.2015 vo výroku o treste, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 rok s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní dva roky a zároveň boli zrušené

aj ďalšie rozhodnutia obsahovo na zrušený výrok nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie obžalovaný H. L., ktoré odôvodnil osobitným písomným podaním prostredníctvom svojho obhajcu. V odvolaní namieta, že na jeho „priznanie“ na hlavnom pojednávaní sa nemôže prihliadať, nakoľko to bolo vykonané po otázke, či je ochotný vykonať dohodu o vine a treste, pričom následne, na ďalšom hlavnom pojednávaní, už stratil záujem o dohodu o vine a treste a odmietol urobiť akékoľvek vyhlásenie, čo sama sudkyňa zhodnotila, že poprel spáchanie skutku. Pokiaľ ide o výpovede svedkov F. a F., tak ich výpovede na hlavnom pojednávaní neboli vykonané zákonným spôsobom. Predmetní svedkovia uviedli, že si na zákrok nepamätajú a následne došlo k čítaniu ich výpovedí z prípravného konania podľa § 264 ods. 1 Tr. por. Takýto postup nie je možný, pretože títo svedkovia, keďže si nepamätali, nemohli mať rozpory vo svojich výpovediach. Výrok o vine pritom musí byť založený len na takých dôkazoch, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a oslobodil ho spod obžaloby.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 ods. 1 Tr. por.), primárne konštatoval prípustnosť odvolania obžalovaného (306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k týmto záverom:

Na neverejnom zasadnutí odvolací súd v rámci prieskumnej povinnosti na podklade odvolania obžalovaného zistil, že vznikli pochybnosti o správnosti ohľadom výroku o treste, na objasnenie ktorého treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy (§ 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom I. stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Krajský súd konštatuje, že pri ukladaní súhrnného trestu podľa § 42 Tr. zák. by zásadne nemalo byť rozhodnuté bez toho, aby súd vykonal dôkaz spisu vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok (resp. trestný rozkaz), vo vzťahu ku ktorému je daný vzťah súhrnnosti. Vykonanie dôkazu len opisom takéhoto rozhodnutia, či dokonca len odpisom registra trestov je nedostatočné, pretože môžu nastať skutočnosti, ktoré z obsahu rozhodnutia nevyplývajú a ktoré vylučujú uloženie súhrnného trestu, respektíve, z ktorých vyplýva, že síce prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu avšak k inému rozhodnutiu, než je rozhodnutie uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Vyvodzovanie právnych záverov pri ukladaní súhrnného trestu bez vykonania dôkazu príslušného spisu vo veci, v ktorej bolo vydané rozhodnutie, vo vzťahu ku ktorému sa ukladá súhrnný trest nie je v súlade so zásadou náležitosti zistenia skutkového stavu veci, ktorá je nevyhnutným a základným predpokladom pre spravodlivé rozhodnutie súdu (§ 1 Tr. por.).

Okresný súd sa týmito závermi neriadil dostatočne, nakoľko zo zápisnice o hlavnom pojednávaní vyplýva, že oboznámil iba spisový materiál Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 0T/114/2015 a to napriek tomu, že obžalovaný bol v roku 2015 odsúdený viacerými rozhodnutiami súdov za inú jeho trestnú činnosť a bolo možné predpokladať, že v súbehu sú aj iné jeho trestné činy, respektíve, že súhrnný trest mal byť ukladaný k úplne inému odsúdeniu (odsúdeniam), než ku ktorému bol ukladaný súhrnný trest súdom prvého stupňa.

Odvolací súd pripomína, že skutok, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu v posudzovanej trestnej veci sa mal stať dňa 01.10.2014. Pre úplnosť je nutné uviesť, že trestné činy sú spáchané v súbehu (tzv. konkurencia trestných činov) vtedy, ak páchatel' spáchal dva alebo viacero trestných činov skôr, ako bol pre niektorý z nich odsúdený, t. j. skôr ako bol za taký trestný čin vyhlásený odsudzujúci rozsudok súdom prvého stupňa alebo skôr ako bol obvinenému doručený trestný rozkaz. Práve časový moment spáchania trestného činu pred alebo po vyhlásení rozsudku súdom prvého stupňa (respektíve po doručení trestného rozkazu obvinenému) pre iný páchatel'ov trestný čin odlišuje súbeh od recidívy a má aj výrazne odlišné účinky pri ukladaní trestu pri tzv. mnohosti trestnej činnosti toho istého páchatel'a.

Krajský súd so vyžiadal spisový materiál Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T/21/2015, z ktorého zistil, že H. L. bol odsúdený trestným rozkazom zo dňa 16.03.2015, ktorý mu bol doručený pri výsluchu dňa 19.03.2015 a stal sa právoplatným v spojení so späťvzatím odporu zo strany obvineného dňa 14.10.2015.

Podľa § 353 ods. 8 Tr. por. má trestný rozkaz povahu odsudzujúceho rozsudku. Účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že pre účely ukladania súhrnného trestu je nutné vychádzať nie z právoplatnosti vydaného trestného rozkazu, ale z momentu doručenia trestného rozkazu obvinenému.

V trestnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 1T/21/2015 bol skutok spáchaný dňa 07.10.2014 a trestný rozkaz bol doručený obvinenému dňa 19.03.2015 a práve tento deň je nutné považovať za deň, ktorý tvorí hranicu medzi súbehom a prípadnou recidívou páchatel'a. Alebo povedané inak, všetko čo bolo spáchané pred dňom 19.03.2015 tvorí súbeh trestných činov a za všetky zbiehajúce sa trestné činy je potrebné uložiť súhrnný trest a všetko čo bolo spáchané po dni 19.03.2015 je už recidíva.

Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1T/21/2015 bol síce zrušený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/4/2015 zo dňa 26.04.2016 a to výrokom o uložení súhrnného trestu (skutok bol spáchaný dňa 18.05.2013), avšak to nič nemení na skutočnosti, že moment predelu súbehu trestných činov a recidívy zostal aj naďalej zachovaný. K uvedenému odvolací súd dodáva, že ak bol súhrnný trest ukladaný opakovane, je takou hranicou stále dátum vyhlásenia prvého odsudzujúceho rozsudku vo veci (či doručenia trestného rozkazu obvinenému), na ktorú potom nadväzovali rozhodnutia, ktorými boli ukladané súhrnné tresty alebo bolo od ukladania súhrnných trestov upúšťané.

Pokiaľ ide o trestnú vec vedenú na Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 0T/114/2015 vo vzťahu ku ktorej bol súdom prvého stupňa ukladaný súhrnný trest, tak skutok bol spáchaný dňa 02.07.2015 (t. j. po dni 19.03.2015) a H. L. bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom zo dňa 06.07.2015, právoplatného dňom 06.07.2015.

Z uvedených skutočností je zrejmé, že súd prvého stupňa ukladal súhrnný trest nesprávne, nakoľko v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 0T/114/2015 nejde o súbeh, ale ide o recidívu obžalovaného.

Úlohou okresného súdu v ďalšom priebehu konania bude preto to, aby si zabezpečil všetky trestné veci (spisy a nielen odpis rozhodnutí), ku ktorým prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu a tieto riadne oboznámil na hlavnom pojednávaní v rámci vykonávaného dokazovania. V tomto smere prichádzajú do úvahy hlavne trestné veci vedené na Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 1T/90/2014, Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/4/2015, Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 5T/144/2016 a Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 5T/50/2017. Až dôsledným preštudovaním týchto spisov a ich vykonaním na hlavnom pojednávaní bude môcť okresný súd posúdiť, ktoré trestné veci obžalovaného sú v súbehu a kde už ide o recidívu.

Súd prvého stupňa riadne oboznámi aj trestné veci vedené na Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 1T/21/2015 a na Okresnom súde Bratislava I sp. zn. 8T/38/2015, ku ktorým prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu a ktoré už zabezpečil krajský súd v rámci odvolacieho konania.

Až na základe takto doplneného dokazovania bude možné zákonne vo veci rozhodnúť.

Kasačný dôvod výroku o vine je založený na tom, že okresný súd založil výrok o vine obžalovaného zo spáchania žalovaného trestného činu aj na okolnosti, že obžalovaný po začatí hlavného pojednávania dňa 13.04.2017 v rámci zisťovania podmienok na konanie o dohode o vine a treste vyhlásil, že má záujem uzatvoriť dohodu o vine a treste s tým, že skutok priznáva a svoje konanie ľutuje. V ďalšom priebehu súdneho konania však k uzatvoreniu dohody o vine a treste nedošlo a obžalovaný fakticky spáchanie stíhaného skutku poprel.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku pritom vyplýva, že súd prvého stupňa založil odsúdenie obžalovaného aj na tomto priznaní, pričom poukázal na judikatúru X. súdu SR R XX/XXXX. Pokiaľ ide o

judikatúru R 15/2015, tak krajský súd pripomína, že právna veta II. rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorá sa týka dohadovacieho konania, vychádza z toho, že obvinený sa priznal počas vedenia dokazovania v prípravnom konaní a toto jeho priznanie bolo následne podkladom na začatie konania o dohode o vine a treste. Ak sa konanie o dohode o vine a treste skončilo neúspešne, potom nič nebráni tomu, aby sa takéto priznanie, ktoré bolo urobené v procesnej forme obvineného ešte pred začatím dohadovacieho konania, použilo aj v ďalšom štádiu trestného konania, pretože dôkazná nepoužiteľnosť priznania obvineného sa týka iba takého priznania, ku ktorému došlo v rámci dohadovacieho konania (§ 333 ods. 4 Tr. por.).

V posudzovanej trestnej veci však takáto situácia nenastala, nakoľko obžalovaný v prípravnom konaní odmietol vypovedať a na hlavnom pojednávaní po jeho začatí bol len dotazovaný súdom v zmysle § 255 ods. 3 Tr. por., či má záujem konať o dohode o vine a treste. V rámci svojej odpovede následne obžalovaný uviedol skutočnosti uvedené vyššie. V tomto smere nešlo teda o výsluch obžalovaného po jeho poučení, ale len o odpoveď obžalovaného na otázku súdu ešte pred začatím dokazovania na hlavnom pojednávaní. Vyjadrenie obžalovaného v zmysle § 255 ods. 3 Tr. por. nie je preto možné považovať za dôkaz podľa § 119 ods. 2 Tr. por., ktorý by bol použiteľný pri ustáľovaní skutkového stavu, respektíve pri zisťovaní páchatel'a trestného činu a takéto vyjadrenie ani nenahrádza výsluch obžalovaného.

Pokiaľ obžalovaný vo svojom odvolaní namietal aj to, že svedkovia H. F. a O. F. neboli riadne vypočutí na hlavnom pojednávaní, nakoľko došlo k čítaniu ich výpovedí z prípravného konania iba z toho dôvodu, že si na priebeh skutku už nepamätali, tak mu nie je možné dať za pravdu. V tomto smere krajský súd poukazuje na judikatúru najvyššieho súdu R 87/2014 v zmysle ktorej, ak svedok pri výsluchu na hlavnom pojednávaní uvedie, že si už presne nepamätá okolnosti, o ktorých má vypovedať, je potrebné ho vyzvať, aby napriek tomu uviedol súvislý popis dotknutých skutočností. Až potom môže byť použitý postup podľa § 264 Tr. por. Tento procesný postup naznačený judikatúrou bol pri uvedených svedkoch dodržaný a preto ich výsluch, či následné čítanie ich výpovedí z prípravného konania nie je možné označiť za nezákonný postup.

V ďalšom priebehu trestného konania preto okresný súd, z hľadiska výroku o vine, opätovne vyhodnotí dôkazy, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní, pričom na vyjadrenia obžalovaného vykonané pred začatím dokazovania mimo výpoveď obžalovaného neprihliadne.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam krajský súd na základe odvolania podaného obžalovaným, napadnutý rozsudok zrušil v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a následne vo veci spravodlivo rozhodol.

V ďalšom konaní nemôže dôjsť k zmene rozhodnutia v neprospech obžalovaného, keďže napadnutý rozsudok bol zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovanej (§ 327 ods. 2 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.